

Karkarın hemü wıstın
yehin!İşçi sınıfının tek güvencesi
devrimci birliktir!Dünya ülkelerinin
proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 7. Sayı: 134-137
1 Eylül 1980

CEK-AL SAYFASI

B lgil r Üstüne II

R. Yürükoğlu Yoldaş'ın İşçinin Sesi yayınlarında çıkan *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları* kitabının "Belgeler Üstüne" başlıklı bölümünün birinci bölümünü geçen sayımızda yayınlamıştık. Yazının ikinci bölümünü bu sayımızda yayınlıyoruz.

Belgeler Nasıl Olmalıdır?

Sınıf savaşında doğru taktiklerin ve dolayısıyla doğru belgilerin önemi, savaşta orduya çıkarılan emirlerden çok daha büyüktür. Siyasal savaş hem daha karmaşık, hem daha büyük ölçektir. Bu nedenle, belgileri doğru kullanabilmek için bazı yönlerde dikkat etmek gerekir.

Birincisi, parti taktiklerinin kısalması, keskinleşmiş bir özeti demek olan belgeler, "belirli bir siyasal ortamın kendine özgü özelliklerinin tümünden çıkartılmalıdır" (Lenin, c.25, s.185). Siyasal yaşamın o günkü acil gereksinimlerini yansıtmalıdır.

İkincisi, belgeler, birinci özelliğe bağlı olarak, a) halkın önünde duran ana düşmanı; b) devrimci başkaldırışa karşı halk sınıfları içindeki ana engelleri deşifre etmeli; c) devrimci öğelerle birlik yolunu açmalıdır (Lenin, c.25, s.190).

Üçüncüsü, "taktik belgelerimizin olayların gerisinde topallamasıyla ve olaylar geçtikten sonra onlara uyarlanmasıyla yetinemeyiz. Biz ileri götüren, yolunuzu aydınlatan ve hareketin acil görevlerinin üzerine çıkaran çeşitliden belgelerimiz olmalıdır. Tutarlı ve dayanıklı bir savaşım yürütmek için proletarya partisinin taktiklerini olaydan olaya saptamaması gerekir. Taktik kararlarında, Marksizm ilkelere bağlılığı, devrimci sınıfın ilerici görevlerine gereken önemi vermekle birleştirmesi gerekir" (Lenin, c.9, s.153).

Dördüncüsü, belgeler açık ve anlaşılır olmalıdır. "Taktikler tartışılmalıdır ama bu tartışmada, en büyük netliğe ulaşmak amaçlanmalıdır. Taktik sorunlar, partinin siyasal tutumunun sorunlarıdır. Bir tutum çizgisi teoride, tarihsel olaylarda, tüm siyasal durumun çözümlenmesinde vb. temellendirilebilir ve temellendirilmelidir. Ama bütün bu tartışmalarda, savaşım veren bir sınıfın partisi, siyasal tutumuna ilişkin sorunlarda, *çifte anlam çıkarmaya yer vermeyen*, kesinlikle net yanıtların gerekliliğini gözden kaçırmamalıdır. "Evet" mi, "hayır" mı? Şu anda, bu belli durumda şu ya da bu yapılmalı mıdır, yapılmamalı mıdır?" (Lenin, c.9, s.262).

Demek ki, belgileri doğru ve zamanında üretebilmek, doğru kullanabilmek, komünist partinin *yetişkinliğinin* ve önderlik yeteneğinin bir göstergesidir.

İşçinin Sesi'nin Belgileri

Görüldüğü gibi, Leninizmle oportünizmin taktik ve dolayısıyla belge anlayışları birbirinin tam karşıtıdır. Bu karşıtlık, TKP içindeki kavga da yansımıştır. Bugün taktikler ve belgiler konusunda partimizde başlıca iki anlayış vardır. Bu anlayışları bir kez daha belirtmekte ve bu arada, *İşçinin Sesi* belgileri arasında bir zaman yanlış anlaşılmalı bir belgeyi ve siyasal ortamın gelişmesi sonucunda yarın yanlış yorumlanabilecek bir saptamayı açmakta

R. Yürükoğlu

yarar vardır.

Önce, TKP'nin Leninci kesiminin belgileri arasında bir zaman çok yoldaşın kafasını karıştırmış belgeyi ele alalım: "Faşist katiller ve onları kayıranlara karşı herkese silah taşıma hakkı."

Bu belge ile ilgili olarak sorulan soruları iki soruda toplayabiliriz. Bunlardan birincisi, "ayaklanmaya mı çağırıyoruz?" sorusudur. Bunu, önceki sayfalarda yanıtlamaya çalıştık.

**Can Güvenliğini Kendimiz Sağlayalım
Can Güvenliği Komitelerinde
Örgütleneelim**

İkinci sorun, "silahlanma hakkını kimden, burjuvaziden mi istiyoruz?" sorusudur. Bu soruyu soran yoldaşlarımız, menşeviklerin "MHP kapatılsın, can güvenliği sağlansın" belgisi ile bizim belgimiz arasında dilbilgisi yönünden varolan bir benzerlik nedeniyle bu soruya varıyorlardı. *İşçinin Sesi*'nde çıkan menşevik belgeyi eleştiren yazıların *özüne*, ana fikrine, ana ölçütüne değil, yan bir fikrine takıldıkları için varıyorlardı: "Öznesi belirsizlik".

"Öznesi belirsizlik", *tek başına* bir belginin devrimci mi, reformcu mu olduğu sorusunu yanıtlamaz. Tarihte, dilbilgisi anlamında "öznesi belirsiz" belge çoktur. Örneğin, büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin iki temel belgisi, "tüm iktidar Sovyetler'e" ve "ekmek, barış, özgürlük"tür. Rus devriminde, "sekiz saatlik işgünü" çok önemli bir belge olmuştur. "Ulusların yazgılarını kendilerinin belirlemesi" belgisi, böyle öznesi belirsiz bir belgidir. Demek ki, "öznesi belirsizlik" *tek başına* hiçbir şeyi belirleyemez. Ancak ve ancak herhangi bir belginin, Leninizmin getirdiği *ana ölçütlerde* (önceki sayfalarda değindik) bir bozuk-

luğu varsa, bu da bir nokta olarak eleştiri içinde yer alabilir. Menşevik belginin durumu işte böyledir, Leninci ölçütlerin dışındadır.

Şimdi, söz konusu belginin durumunu daha yakından görelim. Önce, *İşçinin Sesi*'nin bu belgeye yönelttiği eleştirileri bir daha okuyalım.

Emine Engin yoldaşım, 31 Ağustos 1979 tarihli 102. sayıda, "Devrimci Durum, Devrimci Eylem Gerektirir" adlı yazıda şöyle demiş:

"MHP, ÜGD kapatılsın, can güvenliği sağlansın". Bu belge yarım ağız, *burjuvazinin kabul edebileceği sınırlar içinde* (abç) bir belgidir. Bir kez, özne olarak gösterilen, yani MHP'yi kapatması istenen, ya CHP hükümeti, ya da sıkıyönetim vb.dir. Yiğınlar yoktur. İkincisi, *Milliyet*'inden *Cumhuriyet*'ine kadar liberal gazetelerin liberal yazar çizerleri de bunu getiriyor. Üçüncüsü ve *en önemlisi* (abç) (Dikkat ederseniz, yoldaşımız maddelemesinde önemsizden önemliye doğru bir sıra izlemiştir—İ.S.), yarım ağızdır çünkü gerçekleşse bile, faşist tehlikenin kökü kazanmış olmayacaktır. (Daha sonra ÜGD kapatıldı (!) değil mi?—İ.S.) ...

"Peki, bu yarım ağız burjuva reformist belgeyi 'biz' neden kullanıyoruz? Sanıyoruz ki, tekelileri, emperyalizmi için içine katmayınca, bu belgeyi yarım ağızlaştırdırca hem proletarya, hem de liberal, reformist burjuvazinin yani sosyal-demokrasinin bir kesimi, 'birlik' içinde davranabilecek ve belge de gerçekleştirecek!

"Oysa bunu sanarak, değil faşizmin tarlasını sürmeyi, değil 'geriletmeyi', MHP'nin kapatılmasını bile güçleştiriyoruz. Çünkü, işçi, emekçi *yiğınların bilincini bulandırıyoruz* (abç). Reformların bile en güvenilir dayanağını torpilliyoruz.

"Gerçekten faşizmin, cinayetlerin kökünü nasıl kazanacağını göstermiyoruz. Yiğınların bunu ancak kendi devrimci savaşlarıyla sağlayabileceklerini anlatmıyoruz. Üstelik liberal burjuvaziye, sıkıyönetime, anayasa mahkemesine, anti-faşist savaşta umut ve güven uyandırmıyor. Tam mahkemeler piyasaya sürülmüşken, tam 'yetkili ağızlar' bile MHP'ye karşı açıklamalar yaparken, bu belge ister istemez sıkıyönetime de göz kırpmıyor. Listede 'sıkıyönetime hayır' sloganının 16. sırada olması pek raslantı değildir.

"Sloganlarda yansıyan mantık, kullanılan yöntemlerde de açığa çıkıyor. Yöntemler de burjuvazinin kabul sınırları, hatta sempatisi düşünülerek seçilmiş. Başbakana imzalı dilekçe vermek gibi. Ve bu yiğınları boşlamayı getiriyor. Sürekli, 'demokratik örgüt, sendika ve sosyalist partilerin *temsilcileri*'nden söz ediliyor. Etkili kişilerden söz ediliyor. Eylemde *yiğınların birliği* atlanıyor" (Emine Engin, "Devrimci durum, Devrimci Eylem Gerektirir", *İşçinin Sesi*, 31 Ağustos 1979, sayı: 102).

Bu yazıdan iki ay sonra yine Emine Engin yoldaş, 22 Ekim 1979 tarihli 107-108. sayıda-

ki "Boş Çuval Dik Durmaz" adlı yazısında şöyle demiş:

"MHP kapatılsın, can güvenliği sağlansın". Bu belge reformist bir belgidir. Reformisttir çünkü gerçekleşse bile faşist tehlikenin kökü kazınmış olmayacaktır. (...)

"Bu belge reformisttir demekle iş bitmiyor. Tam sıkıyönetim mahkemelerinde göstermelik yargılamalar yükselmişken, tam liberal yazarlar bunu sayıklarken komünistlerin bu belgeyi atmaları reformizmin de ötesindedir. İşçiemekçi yığınların bilincine karşı işlenmiş bir cinayettir (abç). Yalnızca liberal burjuva kuyrukçuluğu değil, aynı zamanda sıkıyönetim kuyrukçuluğudur.

"Sıkıyönetim 'suçlu'lar için istenen cezaları artırdı. Liberal burjuvazinin bir kesimi suçlu MHP' dir diye söylenmeye başladı. Birden bazı katiller yakalanmaya ve 'müthiş' itiraflarda bulunmaya başladılar. Bu ne içindi? Yığınlar da faşist çetelere karşı taşmak üzere olan sabrı biraz yatıştırmak içindi. Aynı anda 'komünistler', 'MHP kapatılsın, can güvenliği sağlansın' diye ortaya çıktılar. Gramer olarak öznesi belirsiz olan bu belginin öznesini Türkiye koşulları belirliyordu: Sıkıyönetim ve CHP! Böylece yığınların bilinci de alak bullak oluyordu.

"Yığınlarda gerçekten faşist çetelere karşı büyük bir kızgınlık vardır. Bu kızgınlığı devrimci yığınsal, anti-faşist eylemde yansıtmaya çalışmak bir görevdir. Ancak bunu yapmak için eylemin belgisini liberal burjuvazinin kabul sınırlarının ötesine geçirmek, iletirmek gerekir. (...)

"Şimdi gelelim MHP'nin, ÜGD'nin kapatılması yararlı mıdır? Can güvenliği yığınsal bir istem midir? Evet, hem de nasıl. Öyleyse ne yapmak gerekir?

"Bir kez belgeyi iletirmek, liberal burjuva sınırlarından çıkarmak gerekir. Her belge bir bilinç kaynağıdır. Bu, yığınların doğru bilinci açısından önemlidir. Başka güçlerin nefesizliğini sergilemek açısından önemlidir. Bu proleter hegemonyasının en önemli bir temel taşıdır!

"Bolşevikler yığınları doğru devrimci belgiler ardında savaşa çağırırlar. Bununla bağlı olarak yığınların devrimci enerjisini alabilmesine önünü açarlar. Proleter yöntemleri, devrimci savaş biçimlerini egemen kılarlar.

"Bolşevikler, yığınlar arasındaki gelen istemleri hem belgileri iletterek, hem de yığınsal devrimci enerjinin önünü açarak devrim savaşımıyla bağlarlar.

"Ayrıca çok özel koşullar nedeniyle kısıtlı belgeler atılırsa da yığınsal devrimci savaş yöntemleri o eyleme başlıbaşına proleter damgası vurur. Kısıtlı belge, yoğun siyasal ajitasyonla devrimci savaşın hedefleriyle bağlanır.

"Neyse. Bizim oportünizmlerimizin devrimci eyleme gönlü yoktur! Onlar daha devrimci durumu bile kabullenmediler. İşçinin Sesi'nin amacı onlara kalp transplantasyonu yapmak değildir. Biz diyoruz ki, reformcu yöntemler kadroları telef ediyor! Militan yoldaşlar, canını, başını koymuş bu savaşa. Devrimci enerjile dolu. Bu enerji telef oluyor. Moral olarak, can olarak telef oluyor! Devrimci durumda reformizm serüvendir! Devrimci durumda devrimci eylem!" (Emine Engin, "Boş Çuval Dik Durmaz", İşçinin Sesi, 22 Ekim 1979, sayı: 107-108).

Yukardaki alıntılarda menşevik belgeye yönelik eleştirilerin özü, ana fikri nedir? Eleştirinin özü, belgeyi, dolayısıyla siyasal tutumu liberal burjuvazinin kabul sınırlarına hapsedemektir. Bu hapsedişin doğal sonucu olarak da, yığınların bilincini bulandırmak ve faşizmin asıl kaynağına vurmamak ana eleştiriler olarak yöneltilmiştir. "Öznesi belirsizlik" eleştirisi, bu eleştirilerle birlikte yönetildiği için anlam kazanmakta ve oportünizmin daha iyi ortaya çıkmasına yardımcı olmaktadır.

Söz konusu menşevik belge, belgeler konusunda Lenin'in işaret ettiği ölçütlerden ancak sonucusuna uymaktadır. Görelim.

Birinci ölçüt, belginin, siyasal yaşamın o günkü acil gereksinimlerini yansıtmaya gerektiği idi. Can güvenliğini sağlamak, faşist odakları dağıtmak, tartışmasız acil bir istemdir. Demek ki, bu istemi dile getirmek gerekir. Ne var ki, o günlerde tekelidışı burjuvazi hem faşist saldırılardan rahatsızlık duyduğu için, hem de asil olarak halkın anti-faşist tepkisini "anayasal" yollar içinde boğmak için MHP ve ÜGD'nin kapatılması gerektiğinden söz

Emperyalizme, Tekellere, Faşizme ve Ulusal Zulme Karşı İDHD

İŞÇİNİN SESİ

etmektedir. Öyleyse, komünistlerin görevi, tekelidışı burjuvazinin ulaştığı noktadan daha ileri hedefe çıkmak. Böylece anti-faşist savaşımı ve genel olarak devrim savaşımını iletirmek, daha köklü istemlere ulaştırmaktır. Böylece, tekelidışı burjuvazinin "anti-faşist" tutumun yüzeyselliğini, cılızlığını yığınlar göstermek ve onu halk sınıflarından soyutlamaktır. Böylece, işçi sınıfının öncü partisininin, öteki sınıf ve katmanlar karşısındaki sınıfsal bağımsızlığını korumaktır. Menşevikler bunu yapmadılar. Onlar, günün acil gereksiniminin yalnızca bir yönünü vurguladılar, öteki yönünü hasır altı ettiler. Bunun sonucunda tutarlı bir reformcu bile olamadılar. Çünkü, bakan Lenin ne diyor:

"Her reform, iyiye doğru belli bir adım, bir 'aşama' oluşturduğu sürece reformdur (ve de gerici ve tutucu bir önlem değildir). Ama kapitalist toplumdaki her reformun ikili karakteri vardır. Reform, egemen sınıfların devrimci savaşımı durdurmak, zayıflatmak ya da gizlemek için, devrimci sınıfların güçlerini ve enerjisini bölmek için, onların bilincini bulandırmak için, vb. verdiği bir ödündür.

"Bunlar için, devrimci Sosyal-Demokrasi (Komünizm-İ.S) reformları devrimci sınıf savaşımını geliştirmek için kullanmayı hiçbir zaman reddetmez ("avans ödemeleri kabul ederiz"... diyor Frederick Engels) ama hiçbir koşul altında da yarım-ağz burjuva reformist belgileri 'kendisinin' yapmaz.

"...Reformlara yol açan gerçek güç, devrimci proletaryanın, onun bilincininin, dayanışmasının ve savaşımında sarsılmaz kararlılığının gücüdür.

"Bunlar ise, burjuva reformist belgelerimizi yığınlar götürecek, yığın hareketinin bizim zayıflatığımız ve felce uğrattığımız nitelikleridir. Alışlagelmis burjuva safatası der ki, devrimci isteklerimizden ve belgelerimizden... biraz ödün vererek, bu daha düşük önemin uygulanmasını daha olası kılıyoruz, çünkü hem proletarya, hem de burjuvazinin bir kesimi ondan yana olacaktır.

"Uluslararası Sosyal-Demokrasi (Komünizm-İ.S) der ki, bu burjuva safatasıdır. Çünkü böylelikle biz bir reformun uygulanma olasılığını azaltırız. Çünkü... burjuvazinin sempatisini kazanmaya çalışırken, yığınların devrimci bilincini azaltıyoruz, o bilinci körelti-

yor ve yozlaştırıyoruz. ... Reformlar için tek sağlam temel, göstermelik olmamaları için halkın yararına kullanılmaları için tek ciddi garanti, proletaryanın, belgelerinin düzeyini düşürmeyen bağımsız devrimci savaşımıdır..

"Yığınlar arasında devrimci ajitasyonu artırmalıyız. Dolu dizgin, budanmamış sloganlarımızla daha geniş alan açmalıyız. Onları net bir biçimde geliştirmeliyiz. Bu yoldan, en iyi durumda, devrimin tam utkusunu yakınlştırırız. En kötü durumda ise bazı yarım ödümler ... gasp ederiz ve kendimize, onları devrimin bir silahına döndürme olanağı açarız. Reformlar, devrimci proletaryanın sınıf savaşımının birer yan ürünüdür. Bu yan ürünü elde etmeyi 'kendi' işimiz yapmak liberal burjuva reformizmine düşmek demektir" (Lenin, c.12, s.237-239).

İkinci ölçüt, belginin, halkın önünde duran ana düşmanı, devrimci başkaldırışa karşı halk sınıfları içindeki ana engelleri deşifre etmesi ve devrimci ögelerle birlik yolunu açmasıydı. Menşevik belge, ana düşmanı göstermiyor. Tersine, MHP'yi ana düşman göstererek hedef şaşırtıyor. Devrimci başkaldırışa karşı halk sınıfları üzerinde etkili ana engeli deşifre etmiyor. Bu engel, en başta sosyal demokrasi denen burjuva reformculuğudur. (Sonra da kendi oportünizmleridir!) Liberal burjuvazinin kabul sınırları dışında bir belge öne sürmek, işte bu ana engeli deşifre etmek demektir. Bu iki özelliğe sahip olmayan belge, doğal olarak devrimci ögelerle birlik yolunu da açamaz.

Üçüncü ölçüt, belginin olayların gerisinde

sürüklenmemesi ve savaşımı ileriye götüren bir belge olmasıdır. Bunun için, burjuvazinin verebileceği ödün sınırlarını aşmak ve tekeldişi burjuvazinin taktiklerinden ve belgelerinden farklılaşmak gerekir. Tekeldişi burjuvazinin savaşım hedeflerinden farklılaşmak, toplumun en ileri sınıfları ve tüm toplumun gerçek çıkarlarını en doğru düzeyde yansıtabilen işçi sınıfının bu konununun anlatımıdır. Ayrıca, devrimi ilerletme ve proleter hegemonyasını sağlamanın da yoludur. Menşevik belge, bu açıdan da fena halde sınıfta kalmıştır.

Dördüncü ölçüt, belginin açık ve anlaşılır olmasıdır. Eh, menşevik belge anlaşılıyor!

Bu menşevik belge karşısında Leninciler beş belge ileri sürdüler: 1) Gelin canlar bir olalım, MHP'yi ÜGD'yi susturalım. 2) Can güvenliğimizi kendimiz sağlayalım, can güvenliği komitelerinde örgütlenelim. 3) Faşizmi besleyen parababalarını cezalandıralım. 4) Faşistlere destek olan tekellerin ve toprak beylerinin mallarına el koyalım. 5) Faşist katillerine ve onları kayıranlara karşı herkese silah taşıma hakkı... Bu belgelerin her biri, *bütün* tutumun belirli bir yönünü işlemektedir ve birbirleriyle uyum ve bütünlük içindedir. Beşinci belgeyi bu çerçevede değerlendiririz. Bizimde, ayrıca kendi başına değerlendiririz. Hangisini yaparsanız yapın, baştaki soruya varmanın olanağı yoktur. Tüm halkı silahlandırmak, *teorik olarak*, aynen toprak taki özel mülkiyeti kaldırmak gibi, kapitalizmin sınırları içinde bir istemdir. Bu nedenle, Marx, Engels ve Lenin düzenli ordunun dağıtılması ve bunun yerine halkın silahlandırılması istemini partinin *minimum* programı içinde ele almışlardır. Halkın silahlanması, evet teorik olarak kapitalizmin sınırlarını aşmaz ama işçi sınıfının *bağımsız* bir güç olarak belirlediği hiçbir toplumda da burjuvazinin kolay kolay yapamayacağı bir işittir. Hele, Türkiye'nin bugünkü koşullarında burjuvazinin *hiçbir* kesiminin rüyasında görmeye cesaret edemeyeceği bir istemdir. Böyle bir istemi burjuvaziden, hükümetten isteme olanağı var mıdır? Yoktur. Belginin de böyle bir amacı yoktur. "Silah taşıma hakkı" sözcükleri, Türkiye'nin *bugünkü* ortamında silah taşımanın aynen "ulusların yazgılarını belirleme hakkı" gibi, herkes için yaşama hakkı kadar sınırlanamaz bir *hak* olduğunun yığınların bilincine iletme amacını taşır. Yıldı artık en az 3000 kişinin öldürüldüğü, hükümetlerin bunu önleme yolunda hiçbir şey yapmadığı ya da yapamadığı ya da yapmak istemediği Türkiye'de, halkın kendi canını koruması bunun için silah taşıması hakkıdır.

Şimdi, TKP içindeki iki farklı taktik ve belge anlayışını bir kez daha belirtelim ve özellikle yanlış yorumlanmasından büyük zarar görebileceğimiz bir saptamayı açalım.

TKP içindeki farklı taktik ve belge anlayışlarını, *Sınıf Savaşının Vardığı Aşama Ve Komünist Partisi'nin Taktikler* adlı kitapçıkta şöyle değerlendirmiştik:

Leninci kanat, Türkiye'nin ortamını devrimci durum olarak belirlemiştir. Devrimci durum düz bir çizgi gibi sürekli yükselen bir gidiş olmadığının, gerileme, yükseliş, duraklama gibi çeşitli düzeyler taşıyabileceğinin bilincindedir. Bu nedenle, devrimci durum içinde ortaya çıkan gerilemeleri ve kısmi yenilgileri yalnızca yeni ve daha güçlü saldırılar için koşulların oluşma dönemi olarak değerlendiriyor. Özellikle Türkiye'nin bugününde, işçi sınıfındaki her çeşit 'yasal' ön yargıları yok etmeye büyük önem veriyor. Tariş'te başlayan barışçıl bir grevin, sokak savaşlarına, küçük çaplı bir ayaklanmaya dönüşmüş olabilmemesine büyük önem veriyor. Bu olayı, Türkiye ortamını gözler önüne seren en güzel gösterge olarak değerlen-

diriyor. İzmir ayaklanmasının sınıf savaşımı bir üst aşamaya yükselttiğini ve geniş yığınlara ülke çapında genel ayaklanma için zorunlu olan pratik deneyim kazandırdığını söylüyor. Maden-İş grevlerinin ve İzmir ayaklanmasının, Emine Engin Yoldaş'ın *Toplu Sözleşmeler Ve Devrim Savaşımı*'nda üstünde durduğu, *TKP Leninciler Konferansı*'nın ısrarla vurguladığı bir fikrin, *barışçıl grevlerin bugün işlevini yitirdiği* fikrinin ne denli doğru olduğunu kanıtladığına işaret ediyor. (Maden-İş grevlerinin, İzmir ayaklanmasının, Tarsus olaylarının ve yüz kızartıcı Mersin 1 Mayıs'ının dersleri tüm yoldaşlarca dikkatle özümlemeli, işçi sınıfına götürülmeli ve tüm "yasal" hayaller yerle bir edilmelidir.)

"TKP içindeki ikinci anlayış, menşevik yelpazenin türlü çeşit yayın organlarında teciit pilavı gibi kotarılan anlayıştır. Onlara göre Türkiye'de devrimci durum yoktur. Ya da onlardan birinin dediği gibi, 'devrimci durum olsa ne olur, olmasa ne olur, parti o denli güçsüz ki, devrimci durum var demek yanlış olur'. Onlara göre devrimci bir çıkış olasılığı yoktur, ama 'faşizm tehlikesi reel'dir'. Bu nedenle, devrim hedefini bir yana bırakın, önce bir 'demokratik konuların koruma' aşaması olmalıdır (bak: İ.Bilen'in Şubat 1980 tarihli *Barış ve Sosyalizm Sorunları*'ndaki yazısı). Bu aşamada, tekeldişi burjuvazinin partisi CHP'nin oynayacağı önemli bir rol vardır, onun için CHP'yi tedirgin edecek eylem çeşitlerinden sakınmak gerekir. Tarih olayları kıskırtmadır, provokasyondur. Silah kullanmak anarşizmdir, terörizmdir. Bu aşamada tekeli burjuvazi ile çatışmak doğru değildir. '1 Mayıs şurada şurada yapılmayacak' mı dedi, öyle olsun. İstanbul'da? Provokasyona gelmeyelim, Mersin'de yaparız. 'Kızıl bayrak taşıyamazsın, İstiklal Marşı dışında marş söyleyemezsin, Türk büyüklüğü dışında resim taşıyamazsın' mı dedi, öyle olsun. Biz bu kez 'şenola düğün' u söyleyelim, sonra yapacağımızı biliyoruz! Günün en önemli görevi, tüm enerjini sendikala harekete yoğunlaştırmaktır.

"Görüldüğü gibi, TKP'deki iki çizginin farklılığı derindir. Opportunistler, devrim ve ayaklanma konusunu ağızlarına almıyorlar, 'reel' tehlikeye karşı CHP'yi etekliyorlar. Lenincilere göre ise, devrim ve ayaklanma giderek yakın görev oluyor. Bu nedenle, her çeşit 'yasal sınırlar' basitliğine karşı amansızca savaş-

mak, en başta parti örgütlenmesi olmak üzere *illegal* örgütlenmeye başa almak, legal sendikala hareketi yaşamdaki mütevazî yerine oturtmak gerekiyor" (R. Yürükoğlu, *Sınıf Savaşının Vardığı Aşama ve Komünist Partisi'nin Taktikleri*. İşçinin Sesi yay. Üçüncü basım, Haziran 1980, ss.20-22).

Aynı kitapçıkta TKP'nin Leninci kesiminin taktiklerini ve belgelerini belirleyen ana değerlendirmeyi şöyle koymuştuk:

"Bugün Türkiye'de devrimci durumdayız, devrimin ve devrime ulaşan yolların *doğrudan* propagandası aşamasındayız. Yarın devrimci durum en üst aşamasına, ülke çapında krize yükseldiği zaman, bu yolların propagandası, değil, uygulanma aşaması gelecektir." (agy, s.65).

Ve bu ana değerlendirmeyle yakından bağlı olarak şöyle demiştik: "(Leninciler) toplumsal süreçteki aşamaların düz bir çizgiyle birbirinden ayrılmadığını, ve de birşeyi yüksek sesle istemenin, eğer yeterince toplumsal destek bulabilmişse, şurada ya da burada, şu ya da bu düzeyde yaşama geçmesinin kaçınılmaz olduğunu bildiklerinden, gelecek *yığın* patlamalarına hazırlık açısından bu yolların sınırlı ve denetimli biçimde kadro eğitiminde kullanılması gerektiğini reddetmiyorlar." (agy, s.65-66).

İşte, yanlış yorumlamalara karşı dikkat çekmek istediğimiz bu saptamadır. Bu saptama, TKP'nin Leninci kesimi için can alıcı öneme sahiptir. Parti örgütlerinin somut görevlerini, örgütsel hedeflerin yönünü belirler. Özellikle iki açıdan önemlidir.

Birincisi, Leninci örgütlerin "terörizm" fobisinden uzaklığı belirler. Komünizmin, terörizmle uzak yakın ilişkisi yoktur. Komünistlerin sorunların çözümünde şiddet kullanma yanlısı değillerdir. Şiddeti kan dökmeyi "seven" garip yaratıklar değillerdir. Proletarya ve komünistler kendilerine başka bir yol bırakılmadığında devrimci şiddete başvururlar. Ve kullanacakları zorunlu biçimini ve derecesini, egemen sınıfların kendilerine yönelttikleri şiddet belirler. Komünistler böyle bir anlayışa sahip oldukları için, kendilerine "terörist" denmesine güler geçerler.

Terörizm, yığınların psikolojisini yansıtmaz, savaşçı yığın önderleri yetiştirmez. Ülke de ayaklanma koşulları olmayışının, halk ayaklanmasına inançsızlığın sonucu ve belirtisidir. Küçük burjuva aydınların bireylere yönelttiği *komplocu intikam* eylemidir. Örneğin, gerilla eylemi ise, terörizm değildir, intikam eylemi değildir, askersel eylemdir. Avcı birliklerinin, düşmanın cephe gerisine aynaların düzenlemesi bir insan suikasta öldürmeye nasıl benzemezse, gerilla eyleminin de serüvenci eyleme, terörizmle ilişkisi yoktur. Gerilla eylemi, savaşçı yığın önderleri eğitir, geliştiren olan ayaklanma ve iç savaşın zorunlu bir parçasıdır. (Lenin)

TİP-TSİP-İlerleme yelpazesi, sınıf savaşında şiddet kullanan tüm savaşçı hareketleri "göşist-terörist" olarak yaftalıyor.

Doğrudur, sınıf savaşında şiddeti reddetmeyen ve kullanan savaşçı gruplar içinde, bunu bireysel terörcü bir ideolojik konumdan yapanlar vardır. Onlar, gerilla eylemleri *devrimci* durumda hem kadroları hazırlamak, hem yığınların psikolojisini geliştirmek, hem düzeni kemirmek için kullanılmalı, ve devrimci durum kendi içinde üst aşamalara geçtikçe kullanımı yaygınlaştırılmalıdır anlayışıyla davranmıyorlar. Emperyalizmin işgali altında yansömürge(!) bir ülkede *her zaman* silahlı öncü savaşının toplumsal ortamı vardır diyorlar. Bu yanlış görüşlerle, komünistlerin bir ilişkisi yoktur. Devrimci hareketi başıboşluğa çeken bu görüşleri her zaman eleştireceğiz. Yalnız, savaş arkadaşlığı, eylem birliği, bağla-

şıklık kuracağımız güçleri değerlendirirken kullanacağımız ölçüt, onların herşeyi bizim konumuzdan değerlendirep değerlendirmedikleri olamaz. O, bizden olmayan ölçütüdür. Ölçütümüz, ne ideolojik gerekçeyle alırlarsa alınsınlar, aldıkları tutumun sınıf savaşının bugünkü düzeyinin istediği savaşanlığı taşıyıp taşımadığıdır.

Opörtünistler, "lafıma"ya gelince, devrimci şiddeti kabul ederler, "her yol uygulanmalı" derler. Oysa, yıllardır bu çeşit tüm olayları "terörizm-göşizm" olarak yorumladılar. Hatta, İzmir ayaklanmasına "provokasyon" dediler. O zaman lüfen neyin terörizm olmayacağını bir açıklasalar.

İkincisi, yukarıda sözünü ettiğimiz saptama Leninçi örgütlerin, ülke koşullarının gelişimine paralel olarak almalı gereken örgütsel önlemleri belirler. Bugün Türkiye ayaklanmaya ulaşan yolların propagandası aşamasındadır (devrimci durum), ülke çapında kriz geldiğinde eylem aşaması (ayaklanma) gelecektir diyoruz. Ama bugün için de bu yolların kullanımını kapamıyoruz. Sınırlı ve denetimli bir biçimde kullanılmak zorundadır, kullanılmalıdır. Sınırlı sözcüğü, bu yolların ve yöntemlerin bugün parti çalışmasının tümünü belirleyen ana görev olmadığını anlatır. Bugünün temel parti çalışması, ayaklanma ve devrimin ve o hedefe ulaştıracak yol ve yöntemlerin propagandasıdır.

İşçinin Sesi'nin bu değerlendirmesi, bilimsel-teorik bir doğrudur. Bu doğruyu, ülke koşullarının gelişimine paralel olarak yorumlayamazsak, özünden koparmış oluruz. O zaman da, yapılması gerekenin tam tersine varırız. Her teorik doğruyu olduğu gibi, bu değerlendirmeyi de zaman ve yer içinde ele almazsak, sağ ya da "sol" yanlışlar kaçınılmaz olur. Örneğin, bugünkü genel aşamanın özelliklerini ve başta gelen görevini doğru değerlendirip savaşçı yöntemlerin uygulanmasını bu genel çerçeveyin içinde ele almazsak, zamansız ve aceleci çıkışlara ("sol" yanlışlara) düşeriz. Bu da hareketimize zarar verir. Ama bugünün Türkiye'sinde asıl öldürücü yanlış, bu değerlendirmeyi şöyle bir klişeye indirilmekten doğar: Bugün propaganda aşaması, yarın eylem aşaması, o yolları o zaman uygulayacağız. Bu da, Türkiye'nin toplumsal-siyasal ortamına, işçi hareketinin görevlerine tümüyle ters bir sağ yanlış olur.

Örgütlerimiz, savaşçı yol ve yöntemleri bugünden sindirmiş, giderek daha yaygın uygulayan örgütler olarak çalışmak zorundadır. Bunun birkaç önemli nedenini sayalım.

Bir kez, orduya yalnızca "nefer" yazmakla savaş verilemez. Yıllar süren hazırlıklar olmadan ordular çarpışamaz. İşçi sınıfının siyasal ordusu, genel kurmayı, öncü müfrezesi olan, olması gereken bir parti, kadrolarını savaşçı eylemlerde eğitmeden devrim görevini üstlenemez. Sınıf savaşının sıcaklığında, sertinde kavranmış kadrolar, genel ayaklanma anı geldiğinde yiğİnlere öncülük edemez.

Sonra, Türkiye'nin çok dinamik ve hızlı bir ortamı var. Belli başlı dönemleri, ana aşamaları çözümleyen teorik değerlendirmeler ancak bu dönemlerle birlikte değişir. Ama bu değerlendirmeleri, dönemler içindeki ara aşamalara, yere ve zamana vurarak alınacak somut önlemler sık sık değişmek zorundadır. (İleriye ya da geriye doğru.) (Bu gerçek ışığında, yönetim kadromuzun üstünde nasıl ağır bir tarihsel sorumluluk taşıdığı daha iyi anlaşılır. Geçtiğimiz yılın en önemli kazanımlarından birisi, yönetim kadromuzun bu sorumluluğu derinden kavramış, birbirinin eksikliğini artığını bilen, "süpermen"ler yerine kolektivistlere dayalı çalışan, birbirine kenetlenmiş bir kadro olarak biçimlenebilmesidir.) Örneğin, 1 Mayıs 1980 taktik yenilgisinin ardından moral çöküntüsü hemen bastırdı. Devlet terör aygıtını ve faşist-

ler cesaretlenip daha yoğun saldırıya geçti. 13 Haziran 1980'de İçiralcı kıymı geldi. Devrimci hareket, 15-16 Haziran ayaklanmasının yıldönümünde ciddi bir çıkış yapamadı. Ardından Çorum (bölgese), küçük ölçekli bir iç savaşta ve Fatsa olayları geldi. Bunlar karşı-devrim güçlerinin silkinme çabalarıdır, ama sınıf savaşığı eğrisinde de yeni ve büyük bir zıplama yarattı. 1 Mayıs'dan sonra, iki-ikibüç ay içinde. "Fetih geleneği"ne sahip, "ile-rici geleneklere" sahip "600 yıllık Türk ordusu"nun kendi ülkesini ve halkını fethe çıkışı, onun desteği altında faşist (sivil) çetelerin saldırısı, halk yiğİnlarının öfkesini birdenbire yine yükseltti...Ülkenin siyasal ortamındaki ge-

LENİNİ VE OPÖRTÜNİST BELGİLER

Leninci Belgiler	Opörtünist Belgiler
1. Sosyalizme açılan İleri demokratik halk devrimi	1. Sosyalizme açılan İleri demokrasi
2. Emperyalizm, tekeliler, faşizm ve ulusal zulme karşı İDDH.	2. Emperyalizmin baskısına, faşist zorbalığa, holdingci burjuvazinin saldırısına karşı bulun İlerici, demokratik güçlerin eylem birliği
3. Faşizmi içinde gebertecekiz.	3. Faşizme peçeli yok.
4. Gelin canlar bir olalım, MHP'yi UGD'yi susturalım.	4. MHP kapaktın, can güvenliği sağlanın, Türkiye tutulansın.
5. Can güvenliği kendimiz sağlayalım, can güvenliği kometelerinde örgütlelim.	5. (Belgileri gen çektiler.)
6. İşçiler silahlanın, devrime hazırlanın.	6. İşçiler silahlanın, devrime hazırlanın.
7. Faşist katiller ve onları kayınlara karşı herkeşe silah taşıma hakkı.	7. Faşist katiller ve onları kayınlara karşı herkeşe silah taşıma hakkı.
8. Faşizmi besleyen parabalamları ezalim.	8. Faşizmi besleyen parabalamları ezalim.
9. Faşistlere destek olan tekelilerin ve toprak beylerinin mallarına el ko-yalım.	9. Faşistlere destek olan tekelilerin ve toprak beylerinin mallarına el ko-yalım.
10.	10. Türkiye Komünist Partisine özgür-lük.
11. Kurt halkına ayrıma hakkı, kendi yazgılarını belirleme hakkı	11. Kurt halkına ve öteki azınlıklara hak estirildi.
12. Yaşasın Türk ve Kurt halklarının birliği	12. Yaşasın Türk ve Kurt halklarının birliği.
13. Kıbrıs halkına kendi yazgısını belirleme hakkı.	13. Kıbrıs halkına kendi yazgısını belirleme hakkı.
14. Yiğİn savaşını, parlamenter savaşımdan her zaman daha önemlidir.	14. Yiğİn savaşını, parlamenter savaşımdan her zaman daha önemlidir.
15. Toplu sözleşmelerde gerçekçi İle-m, devrimci yöntem.	15. !!!
16. Toplu sözleşmeleri devrim savaşı-na bağlayalım.	16. İşçiyiz haklıyız, işçiyiz güçlüyüz.
17. Opörtünizme karşı savaş, burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz.	17. İşçi sınıfının birliği yolunda TİP, TSP, TKP'nin eylem birliği.
19. Devrimci savaş devrimci özerk-ülünde yukaltır.	19. ?
20. İdeolojik gücü, örgütsel gücü dönüştürümler.	20. ?
21. Yaşasın dünya devrimci merkezi Sovyetler Birliği	21. Yaşasın Sovyetler Birliği

lişmeleri yakından izlemek ve teorik-siyasal değerlendirmeleri ülke koşullarının gelişimine paralel olarak uygulamak zorundayız.

Üçüncüsü, Türkiye'nin ekonomik, toplumsal, tarihsel ve kültürel gelişimi, şiddetli toplumsal yaşantının süregelen bir parçası yapmıştır. Bu durum, Türkiye toplumunun toplumsal psikolojik özelliklerinden birisidir. Türkiye, bir futbol maçında 40 kişinin öldürüldüğü bir ülkedir. Doğruluğun ve haklılığın bilek gücüyle(!) ölçülmesi yaygındır. Yaşanan orman düzeni, insan canının değerini de düşürmüştür. Bu durumun, devrim hareketi açısından yararı ve zararı vardır. Bu ayrı bir konudur, ama durum da budur. Bu yapısal özelliğın sonucunda, devrimci durumun alt aşamalarında bile savaş sert yöntemler izlemiş, devrimci şiddet uygulanmasını kaçınılmaz kılmıştır. Kızıldere'de devrimcilerin nasıl bombalandığı, Nuhhak'da Sinanların silahsız oldukları bir anda nasıl öldürüldüklerini unutmamak. Bugün ise artık en basit bir ajitasyon ve yiğİn çalışması için "dolu" olmak gerekmektedir. Herhangi bir semte girebilmek için silahlı-hazırlıklı olmak, halkını kazandığın semtleri faşist saldırılardan koruyabilmek için silahlı-hazırlıklı olmak gerekmektedir. Yani, içinde bulunduğumuz propaganda aşamasının temel görevi olan propaganda ve ajitasyon çalışmasını yürütebilmek için de, yukarıda sözünü ettiğimiz yolların giderek yaygınlaştırılan kullanımını gerekmektedir.

Dördüncüsü, ülke çapında ayaklanmaya varacak yollar ve yöntemlere bugün yaygınlık kazandırılması, ayaklanmanın toplumsal psikolojik koşullarını olgunlaştırma, yiğİnları sonul kavgaya hazırlama açısından da büyük bir

değer taşımaktadır.

Sonuç olarak, bugün savaşçı yöntemlerin tüm parti örgütlerinin alışkanlığı durumuna getirilmesi, giderek daha yaygın kullanılması zorunludur. Ve bu, "eylem aşaması" (ayaklanma) geldi demek değildir. Ülkeyi özgül koşulları altında, "propaganda aşaması"nın sınırları içinde bir zorunluluktur. Onun için bu aşamanın belgisi, İŞÇİLER SİLAHLANIN DEVRİME HAZIRLANIN olmuştur.

TKP'nin Leninçi kesiminin taktiklerinin ve belgilerinin altında yatan anlayış böyledir, Lenin'in öğrettiği yoldadır.

TKP Leninçiler Konferansı, bu anlayışı çalışmalarına temel almış ve gerektirdiği taktik tutumları bir dizi kararla İleşmiştir. Bunlar arasında konumuz açısından en önemli olanı, Gösteri ve Direnişlerde Komünistlerin Tutumu adlı karardır. Son olarak bu kararın tümünü bir daha okuyalım. Göreceğiz ki, ayaklanma ve devrimin doğrudan propaganda-sı açık bir hedef olarak koymuş ve bu hedefin çerçevesi de çizilmiştir.

"Ülkemiz yıllardır devrimci durum yaşıyor. Bir yanda sosyal-demokrasi ve opörtünizm devrimci sınıf ve katmanları pasifize ederken, öte yanda küçük burjuva 'sol' devrimciliği yararı ve hazırlıksız çıkışlarla enerjisi harcıyor. Bu durumda, işçi sınıfımız, devrimci durumun sağladığı olanaklardan yararlanarak, düzeni yıkacak örgütlü gücü toparlayıp seferber edemiyor.

"Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu ortamda, siyasal yiğİn çıkışları (siyasal grev, gösteri, direniş, işgal, vb.) halk sınıflarının en geniş kesimlerine siyasal eğitim sağlamada, komünizmin etkisini yaygınlaştırma ve derinleştirmede en önemli araçtır.

"Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu ortamda siyasal yiğİn çıkışları aynı zamanda devlet aygıtını sistemli çözüme ve çökertme çalışmasının da en önemli aracıdır.

"Türkiye'nin bugünkü ortamında her yiğİn çıkışı, devlet güçleri ve faşistler tarafından silahlı saldırıyla karşılaşmakta, silahlı çatışma ve direniş biçimini almakta, böylece yiğİnları Türkiye çapında genelleşecek halk ayaklanmasına hazırlanmaktadır.

"Bu gerçekleri gözönüne alan Konferansımız, tüm örgütlerimizin, her olanağı kullanarak, siyasal yiğİn çıkışları örgütlemeleri, kendiliğinden gelişen her yiğİn direnişinin en ön safında çarpışarak onu bilinçli siyasal savaşıma dönüştürmek için en üstün çabayı harcamaları gerektiğini vurgular.

"Siyasal yiğİn çıkışları örgütlerken, komünistler şu noktalara dikkat etmelidirler:

"Eylemin öncesinde eylemin ve komünistlerin amaçlarını halk sınıflarına duyuran yaygın bir ön ajitasyon çalışması yapılmalı, halkın bu amaçlara sempatisi sağlanmalıdır.

"2. Eylemin zamanlanmasında yiğİn psikolojisi önemle dikkate alınmalı, zorlama eylemlerden kaçınılmalıdır.

"3. Eylemin çekirdeğini oluşturacak bilinçli kadrolar yeter sayıda ve iyi örgütlü-hazırlıklı olmalıdır.

"4. Büyük bir olasılıkla polis ve faşist sürülerinin silahlı saldıracağı gözönünde tutularak, eylemi ve kadroları korumak, saldırganları püskürtmek için ciddi hazırlık yapılmalıdır.

"5. Son iki yıldır işçiyi-emekçiyi karşı yoğun biçimde ordu güçleri sürülüyor. Bu ordunun tabanını sınıf savaşımına çekebilmek için önemli bir olanaktır. Bu olanağı kullanabilmek için, askerlere eylemin amaçlarını anlatmak, onları halk saflarına çağırılmalyız. Eylemcilerin askerleri gereksiz yere antagonize etmelerini önlemeliyiz.

Konferansımız, parti örgütlerinin bu noktalar çerçevesinde her türlü olanağı değerlendirmesi gereğini karar altına alır" (TKP Leninçiler Konferansı Kararları).